

PROGRAM PRACY
OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-DYDAKTYCZNEJ
Niepublicznego Żłobka „Nazaret”
w Tarnobrzegu

O nas i naszych zamierzeniach wychowawczo-opiekuńczych i edukacyjnych

Zapraszamy do wyjątkowego miejsca stworzonego z myślą o potrzebach, bezpieczeństwie i wszechstronnym rozwoju najmłodszych dzieci w wieku do lat 3. Ten bardzo ważny w życiu każdego dziecka okres jest pierwszym doświadczeniem społecznym dziecka przekraczającego próg domu rodzinnego. Otoczmy go troską i miłością tak, by nie zaznało niepokoju i nie odczuwało braku najbliższych.

Nasza placówka znajduje się przy ulicy Konstytucji 3 Maja 6 w Tarnobrzegu. Obiekt spełnia wszelkie wymogi podyktowane rozporządzeniami dotyczącymi warunków lokalowych dla żłobków

Organem prowadzącym żłobek jest parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Tarnobrzegu.

Organizacja

- Żłobek pełni usługi przez 11 miesięcy w roku
- Przerwy w pracy żłobka określa Dyrektor żłobka.
- Żłobek jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 6⁰⁰ do 16⁰⁰.
- Żłobek jest zamknięty w dni ustawowo wolne od pracy.
- Zasady organizacji pracy Żłobka oraz rekrutacji dzieci określa Statut.
- Usługi świadczone w Żłobku są odpłatne.
- Szczegółową organizację pracy żłobka określa „Regulamin Żłobka”

W żłobku zapewniamy:

- Opiekę wykwalifikowanej, doświadczonej kadry pedagogicznej i pielęgniarskiej,
- Systematyczną współpracę z Rodzicami oraz pełną, bieżącą informację na temat funkcjonowania i zdrowia dziecka.
- Zajęcia edukacyjno-wychowawcze i rozwojowe w salach i na powietrzu.
- Domowe posiłki – przygotowywane w przedszkolnej kuchni.
- Doraźną pomoc specjalistów.
- Miłą, rodzinną atmosferę pracy.

Podstawowa forma działalności dziecka w wieku żłobkowym jest **zabawa**.

Dzieci uwielbiają się bawić i traktują zabawę jako coś naturalnego, dlatego w przerwach między zajęciami Dzieci odpoczywają, słuchają bajek, bawią się swoimi ulubionymi zabawkami. Gdy pogoda nam tylko na to pozwala Dzieci spędzają czas na świeżym powietrzu. Obecnie już od najmłodszych lat w edukacji dzieci kładzie się nacisk na nowy styl pracy z dzieckiem. Nauczyciel wspomaga dziecko w indywidualnym rozwoju, traktuje go jak partnera oraz wskazuje, kierunek w jakim rozwój ten może i powinien zmierzać. W tym celu działania edukacyjne nauczyciela powinny być skierowane na stosowanie w pracy z dzieckiem metod aktywizujących.

Codziennie prowadzone są zajęcia:

Edukacyjno-wychowawcze, niezbędne dla prawidłowego i harmonijnego rozwoju małego dziecka to m.in.:

- Zabawy i gry edukacyjno-wychowawcze
- Zajęcia rytmiczno-muzyczne
- Zajęcia plastyczne.
- Zabawy manipulacyjno-konstrukcyjne.
- Zabawy ruchowe na świeżym powietrzu, spacer

Zajęcia ogólnorozwojowe.

Zajęcia o przewidywalnej dla dziecka strukturze i interesującej fabule. Dzieci uczestniczą w grupowej zabawie ruchowej z opowieścią, która swoją kontynuację znajduje w wykonanej pod koniec zajęć pracy plastycznej. Uczestnicząc w zajęciach dziecko w atmosferze emocjonalnego bezpieczeństwa:

- rozwija orientację w schemacie własnego ciała i poznaje jego możliwości ruchowe w przestrzeni,
- rozwija koordynację słuchowo-ruchową (wykonuje polecenia ruchowe, bawi się w rytm muzyki)
- koordynację wzrokowo-ruchową (naśladuje prezentowane ruchy, ruch w powiązaniu ze spostrzeganiem)
- doskonalą motorykę dużą (gimnastyka, tory przeszkód, zadania ruchowe)
- doskonalą motorykę małą, sprawność dłoni (zabawy paluszkowe, stymulacja dłoni różnymi fakturami, prace manualne) uczy się zasad funkcjonowania w grupie społecznej
- doskonalą umiejętność koncentracji uwagi poznaje otaczający świat,

Podczas zajęć wykorzystywane są elementy Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborn, Zabaw Fundamentalnych, zabawy paluszkowe, dziecięce masażyki, elementy ćwiczeń logopedycznych, zabawy z chustą animacyjną i rekwizytami, liczne zabawy muzyczne, ruchowe oraz rozwijające logiczne myślenie. Atmosfera zajęć pełna jest uśmiechu i akceptacji. Tematyka zajęć nawiązuje do wydarzeń z kalendarza (pory roku, święta, w tym urodziny dzieci) lub treści z planu rocznego pracy żłobka.

Działania artystyczne.

Zajęcia plastyczne – zapoznanie Dzieci z wielością technik plastycznych (ulepianie, wyklejanie, wydzieranie, malowanie palcami, wałkiem, pędzlem; rysowanie, kolorowanie, wysypywanie, origami, collage i inne). W części plastycznej zajęć dzieci mają okazję tworzyć wyrażając się w sposób nieskrępowany, doświadczają na tej płaszczyźnie terapeutycznego aspektu własnej twórczości. Odbywają się codziennie, stwarzają okazję do rozwijania zdolności plastycznych. Motywują do podejmowania wyzwań, pomagają w wyrabianiu wrażliwości i samodzielności. Stwarzają również okazję do pracy w grupie rówieśniczej. Dzieci zdobywają umiejętność wyrażania własnych emocji w procesie twórczym, rozwijają też te cechy osobowości, które będą przydatne w życiu społecznym. Stają się uważnymi obserwatorami otaczających zjawisk, widzą więcej szczegółów i barw wokół siebie. Poprawia się znacznie ich sprawność manualna, a przede wszystkim samoocena. Wiemy, że atmosfera akceptacji i poczucie bezpieczeństwa pomagają każdemu dziecku przeżywać naturalną radość tworzenia. Dzieci eksperymentują z różnymi rodzajami farbek, kredek, plasteliną, masą solną itp. Wszystkie prace wykonane przez dzieci wywieszane są na tablicy tak, aby rodzice mogli je podziwiać.

Zajęcia umuzykalniające i rytmiczne – mają na celu rozwój poczucia rytmu i słuchu muzycznego. Miła atmosfera w trakcie zajęć sprawia, że Dzieci z chęcią uczą się nowych piosenek, tańczą i naśladują ruchy wykonywane przez nauczycielkę. Zajęcia dramowe – spontaniczne zabawy pod okiem nauczyciela polegające na improwizacji, twórczym kreowaniu otoczenia, z jednej strony na naśladowaniu rzeczywistości i otaczającego nas świata a z drugiej na wyrażaniu siebie w sposób twórczy, dynamiczny i niepowtarzalny. Zajęcia umożliwiają dzieciom na naturalną ekspresję, akceptowanie siebie, kolegów i koleżanek, wzmacniają wiarę we własne możliwości i sprawiają ogromną satysfakcję i radość ze wspólnej zabawy co sprawia, że każde dziecko czuje się wyjątkowe i niepowtarzalne.

Zajęcia logopedyczne

Mowa to podstawowy sposób porozumiewania się. Jest warunkiem prawidłowego rozwoju psychicznego człowieka. Wszelkie zaburzenia rozwoju mowy u dziecka wpływają negatywnie na proces kształtowania się jego psychiki i mogą prowadzić do zaburzeń w sferze emocjonalnej i funkcjonowaniu społecznym. Tylko wczesne wykrycie nieprawidłowości w rozwoju mowy u dziecka oraz szybkie podjęcie terapii logopedycznej może zapobiec wystąpieniu różnorodnych komplikacji.

Rozwój mowy uwarunkowany jest zarówno biologicznie, jak i środowiskowo. Oznacza to, że dziecko posiada wrodzone predyspozycje, które pozwalają mu pod wpływem czynników środowiskowych opanować język. Dlatego też zajęcia logopedyczne (np. gimnastyka buzi, zabawy z onomatopiejami) odgrywają ogromną rolę, nawet w przypadku dziecka prawidłowo rozwijającego się.

Badanie osiągnięć dzieci

By skutecznie pomagać dzieciom w rozwoju prowadzimy obserwacje ich osiągnięć. Wyniki obserwacji wykorzystujemy do opracowywania planów pomocy dzieciom. Przekazujemy je również rodzicom by wspierali nasze działania.

Programy:

- „Program wychowania przedszkolnego według koncepcji pedagogicznej bł. Edmunda Bojanowskiego” wyd. Millenium.
- „Dwulátky i trzylátky w przedszkolu i w domu” Gruszczyk - Kolczyńskiej E. Zielińskiej E.
- Program wychowania przedszkolnego „Razem w przedszkolu” Andrzejewska J., Wierucka J. wyd. WSiP.

PROGRAM PRACY

Grupa I - „Iskierki”

Motoryka

1. Nauka rączkowania, poprzez podawanie atrakcyjnych zabawek.
2. Nauka chodzenia z podtrzymywaniem za jedną rękę.
3. Ćwiczenia rzutu piłką do osoby dorosłej z pozycji siedzącej.
4. Ćwiczenia rzutu do celu.
5. Schyłanie się i kucanie po zabawkę.
6. Zabawy ruchowo – naśladowcze przy muzyce
7. Podawanie dziecku zabawek do pociągania za sznurek.
8. Elementy ćwiczeń Weroniki Sherborne.

Sensomotoryka

1. Ćwiczenie czynności wkładania, wyjmowania, przekładania, przesytywania, zamykania, otwierania.
2. Ćwiczenie chwytu pesetowego poprzez podawanie drobnych przedmiotów.
3. Pierwsze próby prac plastycznych w II półroczu.

Mowa i myślenie

1. Przeprowadzanie ćwiczeń artykulacyjnych, rozwijających aparat głosowy dziecka.
2. Rozwijanie mowy biernej poprzez wypowiedzianie prośb i poleceń.
3. Zapoznanie dzieci z częściami ciała.
4. Wprowadzanie książeczek i obrazków jednoelementowych.
5. Wprowadzanie pacynek i worka czarodziejskiego.
6. Nauka wypowiedziania prostych pojedynczych słów.
7. Osluchiwanie dzieci z muzyką, śpiewanie piosenek.
8. Piosenki ruchowo-naśladowcze z udziałem dzieci.
9. Chowanie i odszukiwanie przedmiotów ukrytych pod wiaderkami.

Kontakty społeczne

1. Nauka sprzątanania i szanowania zabawek, pomoc przy sprzątananiu osoby dorosłej.
2. Wprowadzanie zabaw kontaktowo – paluszkowych.
3. Nauka życzliwości wobec siebie.
4. Pokazywanie i nazywanie przedmiotów i osób.
5. Nauka rozpoznawania innych dzieci po imieniu.
6. Zapoznanie dzieci z najbliższym otoczeniem.

Nawyki i usamodzielnianie

1. Nauka samodzielnego picia z kubeczka.
2. Nauka gryzienia poprzez podawanie owoców w kawałku.
3. Wprowadzanie drugiej łyżki, nauka samodzielnego jedzenia posiłków.
4. Nauka współdziałania z osobą dorosłą w czynnościach ubierania i rozbierania.
5. Próby wysadzania na nocnik.

Uroczystości okolicznościowe

1. Urodziny dziecka.
2. Spotkanie z Mikołajem.
3. Kiermasze świąteczne z udziałem rodziców.
4. Zabawa karnawałowa.
5. Zabawa walentynkowa.
6. Powitanie wiosny.
7. Dzień dziecka.
8. Teatryki dla dzieci.

PROGRAM PRACY

Grupa II - "PROMYCZKI"

Motoryka

1. Doskonalenie umiejętności chodzenia:
  - w linii prostej (cegiełki, chodniczek, ławeczka szwedzka),
  - chodzenie na czworakach (pieski, kotki),
  - schylania się i kucania (podnoszenie przedmiotów np. piłeczek),
  - zabawa w ogrodzie samochodami, taczkami.
2. Przechodzenie pod łukami i przez tunel.
3. Nauka wspinania się:
  - na drabinki (sala ruchowa, plac zabaw),
  - na niskie przedmioty na sali ruchowej.
4. Udoskonalanie sprawności całego ciała poprzez ćwiczenia gimnastyczne z wykorzystaniem ćwiczeń wg programu Weroniki Sherborne:
  - turlanie się po dywanie,
  - krótkie nóżki, długie nóżki,
  - rozcieranie kolan,
  - dotykanie łokciami kolan,
  - przechodzenie przez tunel (zrobiony przez osobę dorosłą).
5. Zabawy z piłką:
  - kopanie piłki,
  - turlanie piłki po podłodze,
  - rzucanie dowolne i do celu.
6. Zabawy ruchowo-naśladowcze (zegary, bączki).
7. Zabawy ruchowo-umykalniające:
  - poruszanie się w takt muzyki (śpiewanie piosenek),
  - naśladowanie ruchów i gestów pokazywanych przez opiekunkę (podczas zabaw umykalniających).
8. Wprowadzenie zabaw w parach i w kółeczku „ balonik”, „kółko graniaste”, „jedzie pociąg”.

Manipulacja i konstrukcja

1. Szeregowanie klocków:
  - budowanie pociągu- budowa dwuwymiarowa (pociąg z kominem),
  - wprowadzenie budowli ażurowej- mostek.
2. Piętrzenie klocków:
  - budowanie wieży,
  - piętrzenie i mieszczczenie foremek.
3. Układanie klocków „piko” 2-3 elementy (elementy z dużymi otworami).
4. Przewlekanie- szycie na niby (tablice perforowane).
5. Układanie prostych drewnianych układanek.
6. Rysowanie kredkami:
  - rysowanie dowolne,
  - kolorowanie.
7. Malowanie farbami:(palcami, pędzlem).
8. Lepienie z plasteliny:
  - ugniatanie plasteliny,
  - rwanie plasteliny na kawałki- klusieczki,
  - proste wytwory- jajeczko, grzybek, placuszek, wałeczek.
9. Stemplowanie
10. Zabawy w piaskownicy:
  - przesywanie piasku,

- robienie babek
  - grabienie piasku.
11. Wykonywanie prac okolicznościowych na różne okazje (np. Dzień Mamy, Taty itp.).

Mowa i myślenie

1. Używanie wyrazów dźwiękonaśladowczych:
  - brum- brum- samochód,
  - ciuch- ciuch- pociąg,
  - tru, tu, tu- trąbka.
  - hau-hau, miau-miau, ko-ko, kwa-kwa itp.
2. Powtarzanie prostych słów- wywoływanie wypowiedzi zdaniowych, zlepki zdania z dwóch- trzech wyrazów („luli, luli”, „lala śpi” itp.)
3. Powtarzanie prostych słów „la-la”, „a-a” – później „
4. Wprowadzenie piosenek z naśladowaniem (naśladowanie gestów opiekunki).
  - „Jadą, jadą misie”,
  - „Żabka”,
  - „Murzynek”,
  - „Krasnoludki”
  - „Marynarz” itp.
5. Osluchanie i nauka prostych wierszyków „Lala Małgosi”, „Kotek”... i wg dołączonego wykazu.
6. Rozpoznanie schematu ciała z wykorzystaniem:
  - zabaw z lalą i misiem,
  - książeczek,
  - piosenek i wierszyków („leci mucha”, „tu paluszek”).
7. Zabawa w czary-mary (worek czarodziejski).
8. Wyszukiwanie szczegółów na ilustracjach, flanelografie
  - zwierzęta,
  - warzywa i owoce,
  - przedmioty codziennego użytku.
9. Zabawy w kącikach tematycznych.
10. Nazywanie czynności.
11. Rozpoznawanie znaczków na szafkach, kapci.

Nawyki i usamodzielnianie

1. Nauka samodzielnego jedzenia:
  - nabieranie łyżką pokarmu,
  - doprowadzanie go do ust.
2. Nauka samodzielnego picia z kubeczka:
  - trzymanie kubeczka,
  - picie z kubeczka bez zalewania ubranka.
3. Zwracanie uwagi na estetykę jedzenia.
4. Nauka samodzielnego rozbierania się i ubierania (buty, dolne części ubranek).
5. Wyrabianie u dzieci nawyku porządkowego:
  - zbieranie po sobie zabawek,
  - odkładanie ich na półkę,
  - zasuwanie krzeselka.
6. Wyrabianie nawyku grzecznościowego:
  - dziękuję (skinieniem główką lub słowo),
  - na powitanie (cześć, dzień dobry),
  - na pożegnanie (pa-pa, dowidzenia).

7. Sygnalizowanie potrzeb fizjologicznych:
  - wysadzanie na nocnik,
  - sygnalizowanie po fakcie
8. Wprowadzenie nauki samodzielnego mycia rąk:
  - rozpoznawanie znaczka (z ręcznikiem),
  - podciąganie rękawów,
  - mycie rączek i buzi (z pomocą osoby dorosłej),
  - próby samodzielnego wycierania rączek ręcznikiem.

Kontakty społeczne

1. Wspólna zabawa,
2. Spacerowanie w parach
3. Rozmawianie z dziećmi,
4. Śpiewanie piosenek.
5. Zabawy w parach („dwa misie”, „miś z laleczką”),
6. Zabawy w kółeczku („balonik”, „kółko graniaste”),
7. Urodziny dzieci.
8. Integracja podczas zabaw z dziećmi z wszystkich grup (Karnawał, Choinka, itp.)
9. Ćwiczenia wg. Weroniki Sherborne

Uroczystości okolicznościowe

1. Dni otwarte.
2. „Cała Polska czyta dzieciom”. Wspólne czytanie książki.
3. Spotkanie z Mikołajem
4. Bal karnawałowy.
5. Jasełka
6. Orszak Trzech Króli
7. Kolędowanie dla Bliźniego
8. Wielkanocny Koszyczek
9. Piknik rodzinny.
10. Dzień Dziecka.
11. Kiermasze świąteczne.

Modlitwy

- Modlitwa poranna „Do Ciebie Boże ręce podnoszę”, „Aniele Boży, Strózu mój”
- Modlitwa przed jedzeniem „Panie Jezu nasze słońko, pobłogosław to jedzonko”
- Modlitwa po jedzeniu „Dziękujemy Ci Jezusku za to co już mamy w brzuszku”
- Modlitwa przed leżakowaniem „O dobry Jezu, pragnę już spać”

Wierszyki do nauki i słuchania:

- Bożena Forma „Jesienna szaruga”
- „Wpadła gruszka do fartuszka”
- Irena Suchozewska „ Mam trzy latka „
- Bożena Forma „Kap, kap, pada deszcz”
- Bożena Forma „Kurczątko”
- Bożena Forma „ Mam misia”
- Iwona Salach „Czyste ręce”
- Jan Brzechwa „Ślimak”
- Iwona Salach „ Każda rączka”
- Bożena Forma „Klocki”
- Hanna Łochocka „Obrazek dla mamy”
- Iwona Salach „Kotek łapki myje”
- Czesław Janczarski „Jestem krasnoludek”
- „Jest na świecie kraj malutki”
- Iwona Salach „Kolczasty jeź”
- Iwona Salach „Zła pogoda”
- Czesław Janczarski „Kto misiovi urwał ucho ?”
- Jan Brzechwa „Kaczka dziwaczka”
- Julian Tuwim „ Lokomotywa”
- Julian Tuwim „Okulary”
- Bożena Forma „Choinki”
- Anna Łada -Grodzicka „Bał”
- Bożena Forma „Bałwanek”
- Bożena Forma „Gra muzyka”
- Anna Łada –Grodzicka „Myjemy ręce”
- Agnieszka Galica „ Bajka o zielonej kredce”
- Julian Tuwim „Kotek”
- Julian Tuwim „ Rzepka”
- Maria Konopnicka „Kukułeczka”
- Małgorzata Plata „Marcowa pogoda”
- Maria Konopnicka „Ogródek”
- Urszula Piotrowska „Spotkanie z przebiśnigami”
- Bożena Forma „Bocian”
- Anny Łada –Grodzicka „ Gdzie jest wiosna”
- Urszula Piotrowska „ Idą Święta Wielkanocne”
- Elżbieta Maria Minczakiewicz „Malowanie pisanek”
- Anna Łada -Grodzicka „Krecik”
- Iwona Salach „Ogrodnicy”
- Małgorzata Barańska „Moja twarz”
- Joanna Wasilewska „Kolorowe kwiaty”
- Helena Kruk „Świeci słońeczko”
- Danuta Szlągowska „Skowronki i słońko”
- Anna Łada –Grodzicka „Wiosenne kwiaty”
- Anna Łada –Grodzicka „Mój piesek”
- Małgorzata Plata „Tak jak mój kot”
- Maria Kownacka „Biedronka”
- Dorota Gellner „ Mój rower”
- Urszula Piotrowska „Słońko i deszczyk”
- Barbara Szlągowska „ Mój dziadek”
- Krzysztofa Sąsiadka „ Dwie ręce, dziesięć palców”
- Anna Łada –Grodzicka „Baranek i kraszanki”

Zabawy ze śpiewem ilustrowane ruchem:

- „Niech ci Pan błogosławi”
- „Dzięki Ci Panie”
- „Taniec kaczuśzek”
- „Polka- kłanianka”
- „Kurka”

- „Taki mały, taki duży”
- „Zabawa w motylki”
- „Zwierzątka”
- „Wielka burza”
- „Królestwo boże”
- „Bóg nie umarł, Jezus żyje”
- „Królem jest Bóg”
- „Proszę Cię Panie”
- „Piesek”
- „Deszczyk”
- „Różne minki”
- „Jesienne czary”
- „Zła pogoda”
- „Ptaszki zimową porą”
- „Dla babci i dziadka”
- „Dookoła słońca”
- „Już”
- „Jestem sobie przedszkolaczek”
- „Poleczka”
- „Pokaż Grzesiu”.
- „Rączki robią klap, klap, klap...”
- „Dmuchamy baloniki”
- „Jedną głowę mam .....
- „Marsz”
- „Maszerują dzieci drogą”
- „Idzie Staś, idzie Jaś”
- „Gimnastyka”
- „Karuzela”
- „Różyczka”
- „Nie chcę cię”
- „Tu paluszek”
- „Pięć paluszków”
- „Krasnoludki”
- „Boogie-woogie”
- „Pingwinek”
- „Stonoga”
- „Świeci gwiazdka”
- „Powiedz Jezus”
- „Tyś jak skała”
- „Wołajmy Jezus”
- „Choć jestem mały jak palec”
- „Samochody”
- „Opalamy brzuszki”

Piosenki do nauki

- „Oto jest dzień”
- „Spotkałem dziś Jezusa”
- „Kropki biedronki”
- „Dalej , dalej, w szeregu”
- „Witaj nam Święty Mikołaju”
- „Uciekaj zimo”
- „Już wiosna!”
- „Jadą, jadą misie”
- „Pan listopad”
- „Grzybek tu, grzybek tam”
- „Idzie zima zła”
- „Piesek Tereski”
- „Wiosna w ogródku”
- „Hej mamo, tato”
- „Samochody”
- „Dobre zwyczaje”
- „Pociąg Krasnoludków”
- „Kolęda maluszków”
- „Bałwanek”
- „Hop, do wanny”
- „Na Wielkanoc”
- „Pomogę mamusi”
- „Pan Jezus także mamę miał”
- „Ogórek”
- „Kot jest czysty”
- „Hej mamo, tato”
- „Popatrzcie dziś na mnie”

- „Kolorowe kredki”
- „A ja wiem”
- „Z drzewa gruszki pospadały”
- „Kle-kle boćku, kle-kle”
- „Razem z latem”

Zabawy ruchowe

Zabawy orientacyjno- porządkowe:

- „Jedziemy na bal”
- „Mały i duży balonik”
- „Krasnoludki i olbrzymy w czapkach” .
- „Szukaj swojego koloru”
- „Szybko – wolno”
- „Czyste ręce” .
- „Umyj się”
- „Kolorowe mydła”
- Małe – duże”
- „Zielone pączki”
- „Ciepły i zimny dzień”
- Słońce, wiatr i deszcz” .
- „Kolorowe jajka”
- „Zosia i kwiatki”
- „Stonko świeci”
- „Zbieramy grzyby”
- „Szukamy sarenki”
- „Saneczki”
- „Zaprzęgi”
- „Lot ptaków”
- „Wiewiórki do dziupli”
- „Kto umie słuchać”
- „Muchomor- borowik”
- Zielony- czerwony”
- „Do domku”
- „Stój prościutko”
- „Biegnij- kucnij”
- „Dzieci do domku- dzieci na spacer”
- „Deszczyk- słońce”
- „Skaczemy- kucami”
- „Latawce latają”
- „Motylki na kwiatki”
- „Biedronki na listki”
- „Wirujące listki”
- „Żabka- bocian”
- „Mama- tata”

Zabawy z elementem czworakowania:

- „Pieski bawią się kością”
- „Koty przeciągają się”
- „Przejdź przez tunel”
- „Mama karmi kotki”
- „Idą kretki”
- „Pieski przechodzą przez murek” .
- „Przejdź pod mostkiem”
- „Idź dookoła”
- „Chrabąszcz”
- „Różne zwierzęta”
- „Jeże”
- „Kotki”
- „Sarenki”
- „Spacer misia”
- „Słonie”
- „Mrówki i niedźwiedzie”
- „Zwierzęta w lesie”
- „Świnki”
- „Tunel”
- „Śnieżne zaspas”
- „Spacer ślimaków”

- „Jeżyk szuka jabłka”
- „Kotki i piesek”
- „Krówki na spacerku”
- „Chodź za mną”
- „Szukamy liści”
- „Na kwiatuszka”
- „Wiosenny spacerek”
- „Misie przygotowują się do snu”
- „Berek kotów”
- „Koniki”

Zabawy bieżne:

- „Przekładanie kręгла”
- Wyścig koników”
- „Uciekaj zimo”
- „Pisanki do koszyka”
- „Ćwiczmy bieganie”
- „Wiosenny wianek”
- „Zimowy spacer”
- „Droga do krainy bajek”
- „Gąski i lis”
- „Łowimy ryby”
- „Wilki i zające „
- „Pojazdy”
- „Wróble uciekają”
- „Słońce i deszcz”
- „Kałuże”
- „Pomieszane kolory”
- „Wróbelki
- „ Dzieci do domu”
- „Słalom”
- „Kwiaty”
- „Bieg koników”
- „Zając ucieka”
- „Kto szybciej”
- „Berek”
- „Ogonek”
- „Uciekaj misiu”
- „Lisek”
- „ Sałatka”
- „Jedziemy samochodami”

Zabawy z elementem podskoku:

- „Pajace na balu”
- „Zajęczki”
- „Skoki do wody”
- „Pluskamy się w wodzie”
- „Zielone żabki”
- „Wskocz do obręczy”
- „Piłki”
- „Kto skoczy wyżej”
- „ Wiatr”
- „Zając - berek”
- „Hop do góry”
- „Wróbelki skaczą”
- „Króliczki”
- „Żabki do domku”
- „Przeskocz linię”
- „ Na jednej nóżce”

Zabawy z elementem równowagi:

- „Suszymy ręczniki”
- „Zanieś jajko”
- „Omijaj kopce kreta”
- „Idź między grządkami”
- „Omiń kałuże”
- „Akrobaci”

- „Myski”
- „Trudna trasa”
- „Droga „
- „Spacer wąską dróżką”
- „Ścieżka”
- „Mostek”
- „Stój prosto”
- „Na kamyczkach”

Zabawy z elementem rzutu:

- „Rzucić piłkę”
- „Piłka do bramki”
- „Gra w kolory”
- „Złap piłkę”
- „Kule z gazet”
- „Piłeczki do kosza”
- „Rzut woreczkiem”
- „Łap i rzucić”
- „Rzucić do mnie”
- „Rzucić jak najdalej”
- „Kto najwyżej?”

Zabawy ruchowe wg metody ruchu rozwijającego W. Sherborne

- „Stań z nami w koło
- „Imię z gestem”
- „Podróż samochodem”
- „W obcym mieście”
- Zabawa w balonika
  - na siedząco – zakończenie przewrotem na plecy
  - na brzuchu – zakończenie klepieniem dłońmi o podłogę
- Marsz w parach:
  - z wysokim unoszeniem kolan ,
  - na „krótkich nóżkach”,
  - na „sztywnych nóżkach”,
  - na „galaretowatych nóżkach”
- Masowanie kolan:
  - „Nakręcanie” kolan
  - Klepanie i łaskotanie kolan
  - Karuzela na kolanach
- Wzajemny masaż (plecy w plecy)
- Kręcenie się: na pośladkach, na brzuchu, na plecach
- Wiosłowanie w parach
- Przeczolgiwanie się przez tunel
- „Odklejanie” od podłoża
- Popychanie „plecy w plecy”
- Turlanie
- Ciągnięcie
- Pełzanie lub czworakowanie - Wchodzenie do „domku”
- Kołysanie się w parach do muzyki w kontakcie plecy w plecy „w foteliku”
- Zасыпianie – ułożenie się wspólne na kocyku
- „Pożegnania różnymi częściami ciała”
- Zabawa integracyjna do piosenki
- „Podajmy sobie rączki”
- „Imię z gestem”
- „Zaprawa przed wycieczką”
- „Robimy kanapki”
- „Pakujemy bagaże do samochodu”
- „Jedziemy samochodem” – naśladowanie jazdy samochodem, szybka reakcja na sygnał
- „Płyniemy łódką” – wiosłowanie w parach
- „Idziemy pieszo”
  - idziemy ze zdrętwiałymi kolanami
  - idziemy po mchu
  - idziemy przez wysoką trawę
  - idziemy po kamieniach
  - idziemy po gorącym piasku
- „Usuwanie przewrócone drzewo”
  - turlanie
  - ciągnięcie
- „Pokonujemy leżący głaz”
  - „odklejanie” od podłoża
  - popychanie „plecy w plecy”

- przechodzenie przez głaz
- „Przechodzimy tunelem pod drzewami”
- „Idziemy przez ciemny las”
- „Znajdujemy leśniczówkę”
  - szukamy wejścia
  - wchodzimy do środka
- „Przeglądamy się w lustrze” – adaptacja do ruchów partnera
- „Masujemy zmęczone nogi”
  - masowanie kolan
  - „nakręcanie” kolan
  - klepanie, pocieranie i łaskotanie
- kolan
  - podnoszenie kolan na „nitce”
- „Robimy masaż koledze”
- „Bujemy się w fotelu” – kołysanie partnera do muzyki
- „Zasypiamy” – ułożenie się wspólne z partnerem do snu.
- „Budzimy się wypoczęci”
  - ekspresja ruchowa do muzyki
  - zabawa naśladowcza „Rock and Roll przy myciu”

Zabawy paluszkowe

- „Srocza”
- „Rodzina”
- „Małe rączki”
- „Bawiły się dzieci paluszkami”
- „Myszka”
- „Dziesięć palców”
- „Zabawy dydaktyczne”
- „Mamo, Mamo...”
- „Grota misia”
- „Wiosenna burza”
- „Kciuk”
- „Gra w łapki”
- „Wieża z rąk”
- „Paluszki się budzą”
- „Dzwony”
- „Dwa Michały”
- „Kominiarz”
- „Czapla”
- „Pięć małpek”
- „Witające paluszki”
- „Wiewióreczka”
- „U!”
- „Zupa”
- „Deszczowy spacer”
- „Raczek”
- „Przywitanie”
- „Pieski”
- „Paluszek”
- „Bałwanek”
- „Biedronka”
- „Auto”
- „Ćwir – ćwir”
- „Gruszka”
- „Okulary”
- „Kotek”
- „Małe rączki”
- „Grzybki”
- „Kanapka”
- „Gość”
- „Dwie ręce”

Zabawy relaksacyjne

- „Dłonie i oddech”
- „Przeciąganie się”
- „Budzenie się kota”
- „Pisanie nosem”
- „Idź za mną”
- „Narysuj piosenkę”
- „Taniec piłek”
- „Czarodziejskie balony”
- „Taniec z chustką”

- „Morskie fale”
- „Chodzenie i balansowanie”
- Dłoń i imię
- Papierowe kule
- Kłębek (pajęcza sieć)
- Zmęczony pajacyk
- Kielkujące ziarenka
- Łańcuch całusów
- Masaż „Dreszczyk”
- „Głaskanie”
- „Oddech i kartka papieru”
- Masaż twarzy „Puszek”
- Opowiadanie o listku”
- Iskierka
- Malowanie uczuć

Wykaz zabaw dydaktycznych

- „Pokaż takie same klocki”. Układanie takich samych klocków w szeregu, liczenie i określanie liczebnikiem.
- „Zbieramy grzyby”. Segregowanie grzybów jadalnych i niejadalnych.
- „Kto zmienił miejsce?” – zabawa dydaktyczna. Doskonalenie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci. Wdrażanie do przestrzegania reguł zabawy.
- „Szukamy zielonego” – zabawa dydaktyczna. Utrwalanie znajomości koloru zielonego. Rozumienie i wykonywanie poleceń nauczycielki. Doskonalenie spostrzegawczości wzrokowej.
- „Pieski i budy” – zabawa dydaktyczna. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej. Różnicowanie wielkości: mały, większy, największy oraz duży, mniejszy, najmniejszy. Rozumienie określenia obok.
- „Gałązki kasztanowca” Rozumienie określeń: długie, krótkie. Grupowanie elementów według długości.
- „Ubrania na zimne i ciepłe dni” – zabawa dydaktyczna. Rozumienie konieczność dostosowania ubrania do temperatury. Dzielenie ubrań na te, które nosi się, kiedy jest ciepło i zimno.
- „Balowe czapeczki” – zabawa dydaktyczna. Rozpoznawanie i nazywanie kolorów podstawowych. Grupowanie elementów według kolorów. Doskonalenie liczenia w dostępnym zakresie.
- „Dzieci i czapeczki” – zabawa dydaktyczna. Rozumienie określeń: tyle samo, para. Rozpoznawanie i nazywanie kolorów podstawowych.
- „Koła i kółeczka” – zabawa dydaktyczna. Rozpoznawanie i nazywanie figur w kształcie koła. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej. Doskonalenie liczenia w dostępnym zakresie.
- „Suknie i szale” – zabawa dydaktyczna. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej. Dobieranie w pary sukni i szala o takim samym wzorze.
- „Balony, baloniki” – zabawa dydaktyczna. Nazywanie kolorów i wielkości balonów wyciętych z kolorowego kartonu. Grupowanie balonów według kolorów – zwrócenie uwagi, iż w jednym kolorze są balony duże i małe.
- „Balony” – zabawa dydaktyczna. Wdrażanie do uważnego słuchania i wykonywania poleceń. Rozumienie określeń: przed sobą, za sobą, z boku, z drugiego boku, do góry, na dół.
- „Czarodziejski worek” – zabawa dydaktyczna. Utrwalanie wiadomości na temat zastosowania przyborów toaletowych. Rozwijanie zmysłu dotyku. Wdrażanie do przestrzegania reguł zabawy. Nazywanie przedmiotów służących do dbania o czystość.
- „W łazience” – praca z obrazkiem. Zapoznanie z wyposażeniem łazienki: umywalka, wanna, prysznic, sedes. Nazywanie przyborów toaletowych i określanie, do czego służą.
- „Zgadnij, czego brakuje? Posługiwanie się nazwami przyborów toaletowych
- „Mydła i mydelka” Określanie różnic i podobieństw mydła w kostce i w płynie. Rozumienie pojęć: takie same, dwa, inne.
- „Mydło” – składanie obrazka z części. Doskonalenie spostrzegawczości wzrokowej i dokładności poprzez dopasowywanie elementów.
- „Co do czego pasuje?” Dobieranie w pary przedmiotów funkcjonalnie ze sobą powiązanych.
- „Cebule i szczypiorki”. Porównywanie liczebności zbiorów poprzez dobieranie elementów w pary. Rozumienie określeń: tyle samo, mniej, więcej.
- „Cebulka ze szczypiorem” – składanie obrazka z części. Posługiwanie się pojęciami: cebula, szczypiorek.
- „Zakładamy zielony ogródek”. Wykonywanie czynności koniecznych do posadzenia pietruszki i cebuli.
- „Czego potrzebują rośliny?” Utrwalanie wiadomości dotyczących tego, co jest potrzebne roślinom do wzrostu.
- „Kolorowe jajka” Rozumienie określeń: małe, większe, największe, największe, mniejsze, najmniejsze..
- „Kurczaczki z pisanek” Dobieranie elementów w pary według kolorowych wzorów.
- „Pisanki i kraszanki” Rozpoznawanie i nazywanie kolorów kraszank oraz wzorów na pisankach. Grupowanie jajek gładkich i wzorzystych.
- „Jajka i jajeczka”. Kształcenie umiejętności układania elementów w szeregu, dobierania w pary, układania w określonym rytmie.
- „W ogrodzie”. Rozpoznawanie i nazywanie narzędzi ogrodniczych
- „Krety i kopce”. Różnicowanie wielkości: mały, większy, największy oraz duży, mniejszy, najmniejszy. Rozumienie określenia nad.
- „Zgadnij, co robi ogrodnik?”. Wyrażanie, odbieranie i rozumienie treści przekazywanych przez niewerbalne środki wyrazu: ruch ciała, gest.
- „Narzędzia ogrodnika” Odwzorowywanie układu złożonego z czterech elementów.
- „Ziarenka i kwiaty”. Porównywanie liczebności zbiorów poprzez dobieranie elementów w pary.
- „Kwiatki długie i krótkie” Rozumienie określeń: długi, krótki, para.
- „Układamy kwiatki”. Rozumienie określeń: środek, dookoła. Odwzorowywanie układu elementów.
- „Kolorowe krokusy” Utrwalanie wyglądu i nazwy krokusów. Posługiwanie się nazwami kolorów: fioletowy, biały, żółty.

- „Motyle i kwiatki” Rozumienie określenia: tyle samo.
- „Samochód” – składanie obrazka z części. Doskonalenie spostrzegawczości wzrokowej i dokładności poprzez dopasowywanie elementów.
- „Samochód i garaż” Rozumienie określeń: przed, za, obok, w, dookoła.
- „Muszle i muszki” Tworzenie rytmicznego układu według wzoru. Posługiwanie się określeniami: duża muszla, mała muszka.
- „Kolorowe ryby” – oglądanie albumów z rybami. Określanie różnic w wyglądzie ryb – kolor, kształt, wielkość.

Ćwiczenia ortofoniczne

- „Marcowe niebo” – ćwiczenia z zakresu profilaktyki logopedycznej w oparciu o wiersz. Usprawnianie ruchomych narządów mowy: język, wargi.
- „Balonik”. Rozwijanie pojemności płuc. Zachowywanie prawidłowego toru oddechowego.
- „Zabawy z wodą” – ćwiczenia oddechowe. Rozwijanie pojemności płuc.
- „W łaźni” Ćwiczenie mięśni narządów mowy na zgłoskach: szum, plum, szur, bul.
- „Kwiaty tańczą na wietrze” Wdrażanie do zachowywania prawidłowego toru oddechowego. Kontrolowanie siły wydechu.
- „Wycieczka” Ćwiczenie mięśni narządów mowy na zgłoskach: kwa, miau, ko, hau.
- „Koncert na łące” Ćwiczenie mięśni narządów mowy na zgłoskach: cyk, bzyku bzyk, żżż, bzz, kum, rech, kle.
- „Na ulicy” Ćwiczenie mięśni narządów mowy na zgłoskach: brum, szur, pip, tur, dzyń, wrr. Utrwalanie znaczenia zielonego i czerwonego światła na sygnalizatorze.
- „Zabawy ze słomką:
  - przenoszenie słomką kulek styropianu
  - jak najdłuższe utrzymanie styropianu wdychając powietrze przez słomkę
  - dmuchanie przez słomkę na kulki styropianu umieszczone w kubeczku
- Puszczanie baniek mydlanych,
- Dmuchanie na lekkie przedmioty: watki, kawałki
- Podrzucanie piórek lub watek dmuchaniem na nie,
- Gra na instrumentach dmuchanych,
- Wymawianie na wydechu samogłosek

Literatura:

1. H. Trawińska „Zabawy rozwijające dla małych dzieci”
2. J. Siilberg „Gry i zabawy z maluchami”
3. K. Właźnik, „Wychowanie fizyczne w przedszkolu”
4. H. Brosche „ 170 gier i zabaw w domu i w podróży”
5. K. Charner, M. Murphy, Ch. Clark “Encyklopedia gier i zabaw dla niemowlaków i maluchów”
6. Godzimirska B., Wasilewska J.: „Razem w przedszkolu trzylatka. Przewodnik metodyczny”
7. S. Loyola Opiela M.: „Ochronić wychowując. Przewodnik metodyczny”.
8. Gruszczyk-Kolczyńska E. i Zielińska E „Dwulatki i trzylatki w przedszkolu i w domu. Jak świadomie je wychowywać i uczyć?”